

Valtiovarainministeriölle

Viite

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VN/20387/2021, VM101:00/2021

Asia

Ulkoministeriön lausunto VM:n lausuntopyyntöön koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta. Ulkoministeriö esittää seuraavat huomiot.

Ulkoministeriö huomauttaa, että esityksessä ei oteta kantaa perustamis- ja isäntämaasopimuksiin ja niiden mahdollisiin ristiriitaisuuksiin arvonlisäverolain muutoksenhakua koskevien säännösten kanssa. Esityksessä ei ole arvioitu sitä, että Suomella on voimassa useita sopimuksia kansainvälisten järjestöjen kanssa koskien niiden oikeudellista asemaa, erioikeuksia ja vapauksia. Useissa nk. isäntämaasopimuksissa sovitaan mm. järjestön ja/tai sen henkilökunnan verovapaudesta sekä esim. hankintoihin ja palveluihin kohdistuvan arvonlisäveron hyvityksestä arvonlisäverolain säännösten mukaisesti. Esimerkiksi Suomen hallituksen ja Euroopan metsäinstituutin välisen instituutin ja sen henkilöstön oikeudellisesta asemasta, erioikeuksista ja vapauksista tehdyn sopimuksen (SopS 15/2007, jäljempänä ”EFI-sopimus”) X artiklan 4 kohdan mukaan ”kun instituutti tekee hankintoja tai käyttää palveluita, jotka ovat arvoltaan huomattavia ja jotka tarvitaan instituutin virkakäyttöön, ja jos näiden hankintojen tai palveluiden hinta sisältää veron ja vero on yksilöitävissä, hallitus huolehtii veron hyvityksestä Suomen arvonlisäverolain säännösten mukaisesti siltä osin kuin lakia sovelletaan Helsingissä sijaitseviin diplomaattisiin edustustoihin.”

Perustamis- ja isäntämaasopimuksissa määrätään usein myös riitojenratkaisusta, jolla järjestön ja isäntämaavaltion väliset sopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskevat riidat ratkaistaan (usein viimesijainen riitojenratkaisu tapahtuu välimiesmenettelyssä, katso esim. EFI-sopimuksen XV artikla.) Ulkoministeriö huomauttaa, että kyseinen ristiriita siitä, sovelletaanko riidanratkaisun osalta kansainvälisiä sopimuksia vai kansallista lainsäädäntöä, on jäänyt esityksessä selvittämättä. Ulkoministeriön näkemyksen mukaan asiaa on mahdollista arvioida siten, että silloin kuin perustamis- tai isäntämaasopimuksessa todetaan, että veronpalautukset tehdään Suomen arvonlisäverolain säännösten mukaisesti, kansainvälisen järjestön ja Verohallinnon väliseen riidanratkaisuun sovellettaisiin arvonlisäverolain muutoksenhakusäännöksiä. Perustamis- tai isäntämaasopimusten riidanratkaisulausekkeet koskisivat siis vain itse sopimuksen tulkintaa, mutta niiden ei voitaisi

katsoa koskevan sopimuksella kansalliseen lainsäädäntöön tehtyjen viittausten tarkoittamien säännösten sisällöllistä tulkintaa.

Lopuksi ulkoministeriö huomauttaa, että ministeriöstä käytetään läpi esityksen virheellisesti nimeä ulkoasiainministeriö. Ministeriön nykyinen kirjoitusasu on ulkoministeriö.

Oikeuspäällikön sijaisena,
yksikönpäällikkö

Krista Oinonen

Lainsäädäntösihteeri

Kitta Kangas

Liitteet

-